

บทที่ 4

**สรุปผลการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม
และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม**

4 บทที่ 4 สรุปผลการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

4.1 รายละเอียดการดำเนินงานของโครงการที่เปลี่ยนแปลงหรือแตกต่างจากรายละเอียดที่เสนอไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

หลังจากรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน (เพื่อทำปูนขาว) และดินอุตสาหกรรมชนิดดินซีเมนต์ คำขอประทานบัตรที่ 10/2555 ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 2 ตำบลท่าตูม อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ได้รับความเห็นชอบจากการพิจารณาของคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านโครงการเหมืองแร่ ในการประชุมครั้งที่ 27/2566 เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2566 ต่อมาคำขอประทานบัตรที่ 10/2555 ได้รับอนุญาตเป็นประทานบัตรที่ 33347/16089

ในปี 2565 เนื่องจากประทานบัตรใกล้จะสิ้นอายุ ห้างหุ้นส่วนจำกัด โชคศิลาสระบุรี จึงยื่นคำขอต่ออายุประทานบัตร และได้รับจัดเป็นคำขอต่ออายุประทานบัตรที่ 1/2565 และได้เสนอรายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการป้องกันแก้ไขประกอบการต่ออายุประทานบัตร ให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและเหมืองแร่

ในปี 2567 กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและเหมืองแร่ ได้แจ้งผลการพิจารณารายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการป้องกันแก้ไขประกอบการต่ออายุประทานบัตร โดยกำหนดให้โครงการจะต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้เดิมในการขออนุญาตประทานบัตร ตามหนังสือที่ ทส 1009.2/471 ลงวันที่ 16 มกราคม 2557 และมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่กำหนดเพิ่มเติม ตามหนังสือที่ อก 0506/230 ลงวันที่ 19 มกราคม 2567 ทั้งนี้หากมาตรการฯ สำหรับคำขอต่ออายุประทานบัตรข้อใดแตกต่างหรือเปลี่ยนแปลงจากมาตรการฯ ที่กำหนดไว้เดิม ให้ปฏิบัติตามมาตรการฯ ในการขอต่ออายุประทานบัตร ฉบับเดือนมกราคม 2567

จึงสรุปได้ว่าปัจจุบันรายละเอียดโครงการมีการเปลี่ยนแปลงไปจากที่เสนอในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม แต่ทางโครงการมีการขออนุญาตต่ออายุประทานบัตรตามขั้นตอนที่มาตรการฯ กำหนดไว้ รวมทั้งดำเนินการตามระเบียบที่กำหนด ดังนั้นแผนผังที่ใช้ในการทำเหมืองปัจจุบันจึงเป็นฉบับที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ให้ความเห็นชอบประกอบการอนุญาตต่ออายุประทานบัตร

4.2 สรุปผลการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

จากการตรวจสอบการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน (เพื่อทำปูนขาว) และดินอุตสาหกรรมชนิดดินซีเมนต์ ของห้างหุ้นส่วนจำกัด โชคศิลาสระบุรี ประทานบัตรที่ 33347/16089 ตามหนังสือที่ ทส 1009.2/471 ลงวันที่ 16 มกราคม 2557 และตามหนังสือที่ อก 0506/230 ลงวันที่ 19 มกราคม 2567 สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 4.2-1

ตารางที่ 4.2-1 สรุปผลการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

มาตรการ	เงื่อนไขตามมาตรการฯ	เหตุผลประกอบ
1) มาตรการที่ไม่ได้ปฏิบัติ	- ไม่มี	- ไม่มี
2) มาตรการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ	- ไม่มี	- ไม่มี
3) มาตรการที่ปฏิบัติไม่ได้	- ไม่มี	- ไม่มี
4) มาตรการที่ปฏิบัติ แต่ไม่มีประสิทธิภาพ	- ไม่มี	- ไม่มี
5) มาตรการที่ยังไม่ถึงเวลาปฏิบัติ	- พื้นที่ชุมชนเมืองปีสุดท้ายก่อนที่จะนำน้ำไปใช้ประโยชน์ เพื่อการเกษตรกรรมให้วิเคราะห์คุณภาพน้ำก่อนนำน้ำไปใช้ โดยดัชนีการวิเคราะห์คุณภาพน้ำ ได้แก่ ความเป็นกรด-ด่าง ของแข็งละลายทั้งหมด ของแข็งแขวนลอย ปริมาณซิลเฟต และความกระด้าง ถ้ามีคุณภาพน้ำเกินมาตรฐานให้ทำการติดป้ายเตือนห้ามใช้น้ำ	- การตรวจวัดคุณภาพน้ำบริเวณชุมชนเมืองจะดำเนินการในปีสุดท้าย

4.3 สรุปผลการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

1) คุณภาพอากาศ

จากผลการตรวจวัดฝุ่นละอองรวมและฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน ระหว่างวันที่ 21-24 เมษายน 2568 จำนวน 5 สถานี ได้แก่ บ้านโป่งค่าป่าไม้แดง พื้นที่โครงการ สำนักสงฆ์ถ้ำสันติสุข บ้านทุ่งแสง และ รพ.สต. พระพุทธบาทน้อย พบว่า มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 24 (พ.ศ.2547) เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป

2) ระดับเสียง

จากผลการตรวจวัดระดับเสียงระหว่างวันที่ 21-24 เมษายน 2568 จำนวน 5 สถานี ได้แก่ บ้านโป่งค่าป่าไม้แดง พื้นที่โครงการ สำนักสงฆ์ถ้ำสันติสุข บ้านทุ่งแสง และ รพ.สต.พระพุทธบาทน้อย ผลการตรวจวัด พบว่า มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 15 (พ.ศ.2540) เรื่อง กำหนดมาตรฐานระดับเสียงโดยทั่วไป และมาตรฐานตามประกาศตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมระดับเสียงและความสั่นสะเทือนจากการทำเหมืองหิน

3) ความสั่นสะเทือน

จากการตรวจวัดความสั่นสะเทือนในวันที่ 21 เมษายน 2568 จำนวน 3 สถานี ได้แก่ บ้านโป่งค่าป่าไม้แดง บ้านทุ่งแสง และขอบแปลงประทานบัตรด้านทิศเหนือ พบว่า บริเวณบ้านโป่งค่าป่าไม้แดง ไม่สามารถตรวจวัดความสั่นสะเทือนได้เนื่องจากมีค่าน้อยมาก ในส่วนบริเวณขอบแปลงประทานบัตรด้านทิศเหนือ และบ้านทุ่งแสง พบว่ามีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมระดับเสียงและความสั่นสะเทือนจากการทำเหมืองหิน

4) คุณภาพน้ำผิวดิน

จากการเก็บตัวอย่างเพื่อนำมาวิเคราะห์คุณภาพน้ำ ในวันที่ 22 เมษายน 2568 จำนวน 3 สถานี ได้แก่ ห้วยไม่มีชื่อด้านทิศเหนือของพื้นที่โครงการ ห้วยไม่มีชื่อด้านทิศใต้ของพื้นที่โครงการ และบริเวณบ่อดักตะกอน ผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำผิวดิน พบว่า บริเวณห้วยไม่มีชื่อด้านทิศเหนือของพื้นที่โครงการ และห้วยไม่มีชื่อด้านทิศใต้ของพื้นที่โครงการ มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2537) เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ส่วนบริเวณบ่อดักตะกอน พบว่า น้ำแห่งนี้ไม่สามารถเก็บตัวอย่างได้

5) คุณภาพน้ำใต้ดิน

จากผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำใต้ดินบริเวณบ่อบาดาลบ้านทุ่งแซง ในวันที่ 22 เมษายน 2568 พบว่า คุณภาพน้ำมีค่าอยู่ในเกณฑ์กำหนดที่เหมาะสมตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในทางวิชาการสำหรับการป้องกันด้านสาธารณสุขและการป้องกันในเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ พ.ศ.2551

6) เศรษฐกิจ-สังคม

จากการสำรวจความคิดเห็นของราษฎรจำนวน 2 หมู่บ้าน ที่อยู่รัศมี 3 กม. ได้แก่ หมู่ที่ 2 บ้านทุ่งแซง และหมู่ที่ 4 บ้านโป่งค่าป่าไม้แดง รวมจำนวน 147 ตัวอย่าง ในช่วงวันที่ 7-9 เมษายน 2568 โดยจากการสอบถามเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดจากการดำเนินงานของโครงการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดไม่เคยได้รับผลกระทบจากกิจกรรมของทางโครงการ จากการสอบถามความวิตกกังวลเกี่ยวกับการทำเหมืองของโครงการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีความวิตกกังวลเรื่องผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากโครงการ ร้อยละ 89.1 และร้อยละ 10.9 มีความวิตกกังวลเรื่องฝุ่นละออง กลุ่มตัวอย่างคิดว่าการทำเหมืองของโครงการก่อให้เกิดผลดี ได้แก่ สร้างงานให้กับประชาชนในชุมชน ชุมชนเจริญขึ้น เศรษฐกิจดีขึ้น มีการปรับปรุงด้านสาธารณูปโภค เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา และเสริมสร้างชื่อเสียงให้แก่ชุมชน สำหรับผลเสียที่จะเกิดขึ้นจากการทำเหมืองของโครงการ ได้แก่ ปัญหาฝุ่นละออง ปัญหาเสียงดัง ปัญหาการใช้น้ำ/แหล่ง และปัญหาการเกิดอุบัติเหตุ นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้เกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรการด้านสังคม รวมถึงยังรับรู้ถึงการดำเนินงานตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ

7) อาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ห้างหุ้นส่วนจำกัด โชคศิลาสระบุรี ได้ส่งพนักงานที่มีการดำเนินงานเกี่ยวข้องกับกิจกรรมในพื้นที่โครงการให้เข้ารับการตรวจสุขภาพปีละ 1 ครั้ง โดยการตรวจครั้งล่าสุดในวันที่ 14 พฤษภาคม 2567 โดยทำการตรวจโรงพยาบาลพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี สรุปผลการตรวจผลการตรวจเอกซเรย์ทรวงอก โดยพบว่าทั้ง 19 ราย ผลการตรวจปกติ ผลการตรวจสุขภาพทั่วไปโดยแพทย์ พบว่าทั้ง 19 ราย ผลการตรวจปกติ และผลการตรวจสมรรถภาพการได้ยิน พบว่า มีผลการตรวจปกติ 18 ราย ผิดปกติ 1 ราย คือ หูขวา และหูซ้าย พบประสาทหูเสื่อมเล็กน้อย โดยแพทย์แนะนำแพทย์ให้สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลและให้เข้ารับการตรวจสุขภาพเพื่อติดตามอย่างต่อเนื่อง เพื่อติดตามผลและหากมีแนวโน้มที่จำเป็นต้องเข้ารับการรักษายาจะแนะนำให้ทำการรักษาต่อไป

4.4 ข้อเสนอแนะ

จากการสรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมของโครงการ พบว่า โครงการได้นำมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม มาปฏิบัติตามได้เป็นอย่างดี ที่ปรึกษาจึงมีข้อเสนอแนะให้ดำเนินการอย่างเคร่งครัดต่อไป